

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítélőtábla a dr. Tóthmátyás László ügyvéd (7400 Kaposvár, Ezredév utca 1.) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Kaposvári 10. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dobos Pál ügyvéd 7400 Kaposvár, Noszlopy Gáspár utca 10.) által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2008. december 1. napján kelt 23.P.20.563/2008/10. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forintot és annak 2008. február 28-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett minden naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Mellőzi a felperes illetékben való marasztalását.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 21.000 (huszonegyezer) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 36.000 (harminchatezer) forint elsőfokú és 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 24.000 (huszonnégyezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes kistermelőként a k-i piacon tojásárusítással foglalkozott. A SH 2008. február 27. napján megjelent számában „Leccsapott a k-i tojáskommandó” címmel tudósítást jelentetett meg, amely szerint közel 500 jelöletlen tojást találtak egy k-i konyhán. Másnap, 2008. február 28-án az alperes által működtetett KT 19:00 órakor kezdődő KH című műsorában a rövid hírek között képes riportot közölt, amelyben néhány másodpercig látható volt a felperes képmása, miközben a k-i piacon a tojáspultja mögött tojásokat árul. Eközben kísérő szöveggént hangzott el, hogy csaknem 500 jelöletlen tojást találtak előző nap egy konyhán.

Az adás után a felperes nyomban tiltakozott a televízió szerkesztőségénél a személyiségi jogai megsértése miatt. Ennek következtében az alperes változtatott az adáson és a 20:00 órai, valamint az azt követő hírekben a felperes képmása már nem, csak az árusítópultja volt látható és a tudósítást „a képek illusztrációk” felirattal látta el.

A felperes ezt követően a tojásárusítást a piacon - átmeneti időre - abbahagyta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2008. február 28. napján megjelent KH című műsorában megsértette a képmáshoz, valamint a jó hírnévhez fűződő személyiségi jogait, amikor az engedélye nélkül tette közzé a képmását, miközben a piacon tojást árul, ezzel azt a látszatot keltve, hogy ő árulta az előző nap megtalált jelöletlen tojásokat. Kérte továbbá 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezni az alperest. Állította, hogy szóbeszéd és nevetség tárgya lett a személye a piacon az árusok és a vevők között a közlés miatt. Állítása szerint az alperes által közöltek egészségügyi problémát is okoztak, továbbá a piacon napokig beszéltek róla, kérdezték, hogy ő árulta-e a jelöletlen tojásokat, a vevők egy része elkerülte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kifogásolt híradásban egyértelműen közlésre került, hogy a jelöletlen tojásokat egy konyhán foglalták le, ezért a képi megjelenéstől függetlenül egyértelmű volt a híradás, így a felperesre nézve sérelemmel nem járt. Hangsúlyozta, hogy a felperes kérésére a híradás képi anyagát megváltoztatták és a 19:00 órai adást követően a felperes képmása már nem volt látható.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a keresetben megjelölt műsorában azzal, hogy a felperesről a k-i piacon tojásárusítás közben készített felvételt közzétett és azt a látszatot keltette, miszerint a felperesnek köze lenne ahhoz, hogy a hatóság 500 db jelöletlen tojást talált egy kaposvári konyhán, megsértette a felperes képmásához és jó hírnevéhez fűződő személyiségi jogait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az alperes KH című műsorában a felperes képmása hozzájárulása nélkül volt látható, ezért a közzététel jogsértő volt. Megállapította azt is, hogy a jó hírnév sérelme is bekövetkezett, amikor a k-i

konyhán történt jelöletlen tojás lefoglalásának közlésével egyidejűleg a felperes volt látható. A két tény együttes közlése a tévénezőkben azt a hamis látszatot kelthette, mintha a felperesnek köze lenne a jelöletlen tojásokhoz. Ezzel megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát is, ezért a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a jogsértés tényének megállapítása iránti keresetnek helyt adott. Alaptalannak találta ugyanakkor a kártérítés megfizetése iránti keresetet, mert a felperes nem bizonyított olyan jogsérelmet, amely az alperes jogsértésével ok-okozati összefüggésben a kívülágban is észlelhető módon csökkentette a felperes életminőségét, illetve hátrányosan változott volna a megítélése.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti keresetének teljesítése érdekében a felperes fellebbezett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, figyelemmel arra, hogy a felperes kár bekövetkeztét nem bizonyította.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság kiegészíti azzal, hogy az alperes által elkövetett jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest súlyos nem vagyoni hátrány is érte, kereskedői tisztességét, az árusított termék minőségét kétségbe vonták, szóbeszéd tárgya lett.

Az így kiegészített tényállásra tekintettel az elsőfokú bíróság érdemi döntése a fellebbezéssel érintett részében téves.

Helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság ítéletében arra, hogy a jogsértő nem vagyoni kártérítés megfizetésére is csak akkor kötelezhető, ha a jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kár bekövetkezte is megállapítható. Tévesen jutott azonban arra a következtetésre, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a perbeli esetben nem állapítható meg a felperes sérelmére olyan súlyos hátrány, amely a Ptk.355.§-ának (4) bekezdése alapján nem vagyoni kártérítés megítélését indokolta volna.

A Legfelsőbb Bíróság több határozatában - egyebek mellett a 2000/2/302. szám alatt közzétett elvi döntésében - is kifejtette azt az álláspontját, amely szerint azt, hogy a sérelemmel okozati összefüggésben a felperest érte olyan hátrány, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, esetenként köztudomású tényként a Pp.163.§-ának (2) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el. A perbeli esetben az alperes által elkövetett kettős jogsértés - a képmással való visszaélés és a jó hírnév megsértése - valamint a jogsértés jellege, annak a felperes foglalkozásához való kapcsolódása oly mértékben valószínűvé teszi a joghátrány bekövetkezését, hogy azt a bíróság köztudomású

tényként a Pp.163.§-ának (3) bekezdése szerint külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el.

A nem vagyoni kártérítés alapjául szolgáló jogsérelem a személyiségi jogokban gyökerező hátrány, amelynek a bekövetkezésére alkalmat ad az olyan jogsértő magatartás, amely a sérelmet szenvedettel szemben bizalmatlanság, a becsületességében való kétkedés kialakulására ad lehetőséget. Egy tojásárusítással foglalkozó személynek a „tojáskommandóval” való összekapcsolása - az elsőfokú ítéletben helyesen kifejtettek szerint - azt a hamis látszatot kelti, mintha a kifogásolt tojások árusításához köze lenne. Ez pedig mindenképpen az adott személy hátrányos megítélését vonja maga után. Az elsőfokú ítéletben írtakkal ellentétben a felperes hátrányos megítélésének bekövetkezte a kihallgatott tanúk vallomásából is megállapítható. HÁ tanú: „egy alkalommal a tévéből értesültem róla, hogy a felperes rossz tojást árul”. HI-né tanú előadta, hogy „én a perbeli tévéadást nem láttam, csak hallottam az élettársamtól, illetőleg a szomszédomtól, hogy az hangzott el a tévében, hogy rossz volt a tojás, állítólag zápos, amit a felperes árult”. VE-né tanú szerint „szó volt arról, hogy esetleg rossz volt a tojás vagy a T-ban vásároltak”. Mindezek alapján, azon túlmenően, hogy a bíróság köztudomású tényként megállapíthatja a jogsértés jellege folytán a hátrány bekövetkeztét, azt a tanúk vallomása is igazolta, hiszen az alperes híradásában keltett hamis látszat következtében a felperesről, illetőleg tevékenységével kapcsolatban kedvezőtlen, a vevői bizalmat megingató híresztelések keletkeztek, amelyek a felperes személyének a megítélését hátrányosan befolyásolták.

A Ptk.84.§-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében a sérelmet szenvedett fél a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést. Ennek keretében a Ptk.355.§-ának (1) bekezdése értelmében a károsultat ért nem vagyoni kárát is meg kell téríteni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes igen méltányosan határozta meg az őt ért nem vagyoni hátrány kiegyenlítésére alkalmas kárpótlás összegét, ezért a másodfokú bíróság a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében megváltoztatta és az alperest a felperes által követelt 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezte.

A Ptk.360.§-ának (1) bekezdése értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A (2) bekezdés szerint a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. A másodfokú bíróság ezért az alperest - a keresetnek megfelelően - a Ptk.301.§-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása következtében a felperes teljes egészében pernyertes lett, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján mellőzte a másodfokú bíróság a felperes illetékben való marasztalását, az alperes által

fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét felemelte és az alperest kötelezte a felperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megfizetésére is.

A felperest képviselő ügyvéd munkadíjának összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg, a 4/A.§ szerint általános forgalmi adóval növelt mértékben.

A felperes fellebbezése sikeres volt, ezért a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése, illetőleg a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján az alperes köteles az államnak megfizetni.

P é c s , 2009. március 18.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró